

Suvestinė redakcija nuo 2019-07-10 iki 2022-10-26

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-01-07, i. k. 2015-00225

Nauja redakcija nuo 2019-07-10:

Nr. [3D-416](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-09, i. k. 2019-11368

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL NUOSTOLIŲ, KURIUOS PATYRĖ ŪKINIŲ GYVŪNŲ SAVININKAI, VYKDYDAMI GYVŪNŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ ŽIDINIŲ LIKVIDAVIMO IR (AR) PREVENCIJOS PRIEMONES, TAIP PAT SALMONELIOZĖS VALSTYBINĖS PROGRAMOS PRIEMONES, KOMPENSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2015 m. sausio 5 d. Nr. 3D-2

Vilnius

Vadovaudamasis Europos Sąjungos valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškininkystės sektoriaus ir kaimo vietovėse gairėmis 2014–2020 m. (2014/C2047/01), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (OL 2013 L 352, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. vasario 21 d. Komisijos reglamentu (ES) 2019/316 (OL 2019 L51, p.1), Europos Komisijos 2019 m. kovo 19 d. sprendimu C(2019) 2255, 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 652/2014, kuriuo nustatomos išlaidų, susijusių su maisto grandine, gyvūnų sveikata ir gerove bei augalų sveikata ir augalų dauginamąja medžiaga, valdymo nuostatos ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 98/56/EB, 2000/29/EB ir 2008/90/EB, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 882/2004 ir (EB) Nr. 396/2005, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 ir panaikinami Tarybos sprendimai 66/399/EEB, 76/894/EEB ir 2009/470/EB (OL 2014 L 189, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2393 (OL 2017 L 350, p. 15), Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo 15 straipsniu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. 1173 „Dėl įgaliojimų įgyvendinant Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymą suteikimo“ 1 punktu,

t v i r t i n u Nuostolių, kuriuos patyrė ūkinių gyvūnų savininkai, vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir (ar) prevencijos priemonės, taip pat salmoneliozės valstybinės programos priemonės, kompensavimo tvarkos aprašą (pridedama)

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos
2014-12-08 raštu Nr. (9.8-35)6V-2559

SUDERINTA

Lietuvos savivaldybių asociacijos
2014-12-08 raštu Nr.(18)-SD-907

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. sausio 5 d.

įsakymu Nr.3D-2

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2019 m. liepos 9 d.

įsakymo Nr. 3D-416 redakcija)

**NUOSTOLIŲ, KURIUOS PATYRĖ ŪKINIŲ GYVŪNŲ SAVININKAI,
VYKDYDAMI GYVŪNŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ ŽIDINIŲ LIKVIDAVIMO IR
(AR) PREVENCIJOS PRIEMONES,TAIP PAT SALMONELIOZĖS
VALSTYBINĖS PROGRAMOS PRIEMONES, KOMPENSAVIMO TVARKOS
APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Nuostolių, kuriuos patyrė ūkinių gyvūnų savininkai, vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir (ar) prevencijos priemonės, taip pat salmoneliozės valstybinės programos priemonės, kompensavimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) parengtas vadovaujantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškininkystės sektoriaus ir kaimo vietovėse gairėmis 2014–2020 m. (2014/C204/01) (toliau – gairės), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (OL 2013 L 352, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. vasario 21 d. Komisijos reglamentu (ES) 2019/316 (OL 2019 L51, p.1) (toliau – reglamentas (ES) 1408/2013), Europos Komisijos 2019 m. kovo 19 d. sprendimu C(2019)2255, 2005 m. vasario 28 d. Komisijos reglamentu 349/2005, nustatančiu Tarybos sprendime 90/424/EEB paminėtų skubių priemonių ir kampanijos prieš tam tikras gyvūnų ligas Bendrijos finansavimo taisyklės, 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 652/2014, kuriuo nustatomos išlaidų, susijusių su maisto grandine, gyvūnų sveikata ir gerove bei augalų sveikata ir augalų dauginamąja medžiaga, valdymo nuostatos ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 98/56/EB, 2000/29/EB ir 2008/90/EB, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 882/2004 ir (EB) Nr. 396/2005, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 ir panaikinami Tarybos sprendimai 66/399/EEB, 76/894/EEB ir 2009/470/EB (OL 2014 L 189, p.1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2393 (OL 2017 L 350, p. 15) (toliau – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas 652/2014), 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 999/2001, nustatančiu tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių

encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 32 tomas, p. 289), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. liepos 19 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2018/969 (OL 2018 L 174, p. 12), 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2160/2003 dėl salmonelių ir kitų nurodytų zoonozių sukėlėjų per maistą kontrolės (OL 2003 L325, p.1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Europos Tarybos reglamentu (ES) Nr. 517/2013 (OL 2013 L158, p.1), ir atsižvelgiant į Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš nacionalinių lėšų finansuojamų priemonių bendrąsias administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios administravimo taisyklės).

2. Šio aprašo tikslas – nustatyti nuostolių, kuriuos patiria ūkinių gyvūnų savininkai, vykdydami tam tikrų gyvūnų užkrečiamųjų ligų, įtrauktų į šio aprašo 1 priedą, židinių likvidavimo ir (ar) šių ligų prevencijos priemones (toliau – gyvūnų užkrečiamosios ligos), taip pat daugiametės programos, kuria kontroliuojama viena iš zoonozių – salmoneliozė – vištų dedeklių populiacijoje (The multiannual programme for the control of certain zoonotic *Salmonella* targeting one poultry population, namely layers of *Gallus gallus*) (toliau – salmoneliozės valstybinė programa), priemonės, kompensavimo iš Lietuvos Respublikos biudžeto ir (arba) Europos Sąjungos lėšų tvarką.

3. Teisės akte vartojamos sąvokos:

3.1. **Dėl ūkinių gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir salmoneliozės patirti nuostoliai** (toliau – nuostoliai) – nuostoliai, kuriuos patyrė ūkinių gyvūnų savininkai dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir (ar) dėl vykdytų šių ligų prevencijos priemonių, taip pat dėl vykdytų salmoneliozės valstybinės programos priemonių.

3.2. **Gyvūnų užkrečiamosios ligos buferinė zona** – Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) oficialiai kontroliuojama gyvūnų užkrečiamosios ligos grėsmės teritorija, esanti aplink tos ligos židinį arba apsauginę ir priežiūros zonas, arba teritorija, kurioje nustatyta laukinių gyvūnų užkrečiamosios ligos atvejų, bet tos ligos sukėlėjų ūkinių gyvūnų laikymo vietose dar nenustatyta, ir kuriai taikomos veterinarinės sanitarijos priemonės, neleidžiančios plisti ligos sukėlėjams.

3.3. Kitos apraše vartojamos sąvokos pateiktos Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

4. Nuostoliai pagal šį aprašą negali būti kompensuojami, jei:

4.1. ūkinių gyvūnų savininkas gavo paramą tiems patiems nuostoliams atlyginti iš kitų, nei nurodyta šio aprašo 1 punkte, nacionalinių ar Europos Sąjungos programų;

4.2. ūkinių gyvūnų savininkas yra gavęs pagalbą, kuri buvo suteikta pagalbos teikėjo Lietuvoje ir Europos Komisijos sprendimu (dėl individualios pagalbos arba pagalbos schemos) buvo pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, kol gyvūnų savininkas grąžins visos neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos sumą, įskaitant palūkanas, teisės aktuose nustatyta tvarka;

4.3. kompetentinga institucija nustato, kad ligą sukėlė tyčiniai ūkinių gyvūnų savininkų veiksmai, t. y., kad savininkai savo veiksmais ar neveikimu prisidėjo prie gyvūnų užkrečiamosios ligos sukėlimo ar išplitimo arba trukdė VMVT ar kitų kompetentingų institucijų ir tarnybų veiklai, vykdamas gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir (ar) prevencijos priemones;

4.4. kompetentinga institucija nustato, kad ūkinio gyvūno savininkas nesilaikė biologinio saugumo priemonių reikalavimų ir dėl to per paskutinius 3 (tris) mėnesius yra baustas už Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 343 straipsnio 1 arba 2, arba 3, arba 4 dalių pažeidimą, išskyrus tuos atvejus, kai asmeniui pritaikyta administracinė nuobauda – įspėjimas arba ūkinio gyvūno savininkas nedelsdamas pašalino VMVT nustatytus biologinio saugumo priemonių reikalavimų pažeidimus.

5. Teisę į atlyginimą už nuostolius turi fizinis arba juridinis asmuo, kuriam ūkiniai gyvūnai priklauso nuosavybės teise ir kuris vykdo pirminę žemės ūkio produktų gamybą, kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 652/2014 (OL 2014 L 189, p. 1), 3 straipsnio 17 dalyje (toliau – ūkinių gyvūnų savininkai) ir nėra sunkumų patirianti įmonė, kaip apibrėžta gairėse (reikalavimas taikomas tuo atveju, kai prašoma kompensuoti nuostolius, patirtus dėl prevencijos priemonių gyvūnų užkrečiamosios ligos buferinėje zonoje taikymo, išskyrus atvejį, kai įrodoma, kad sunkumai patiriami dėl gyvūnų užkrečiamos ligos).

6. Pagal aprašą ūkinių gyvūnų savininkams kompensuojami nuostoliai, patirti tik dėl ūkinių gyvūnų ligų, dėl kurių patvirtinta gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ar likvidavimo programa ar priemonių rinkinys, kaip nurodyta gairių 366 punkte.

7. Bendra nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, suteiktos vadovaujantis reglamento (ES) Nr. 1408/2013 nuostatomis, suma vienam ūkinių gyvūnų savininkui (įskaitant ir su šiuo ūkinių

gyvūnų savininku reglamento (ES) Nr. 1408/2013 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais ryšiais susijusius ūkio subjektus) per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį negali viršyti 20 000 eurų sumos. Bendra pirminės gamybos sektoriuje veiklą vykdančioms ūkio subjektams skiriamos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos suma per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį neturi viršyti reglamento (ES) Nr. 1408/2013 I priede nurodytos nacionalinės ribos.

8. Teikiant nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą turi būti atsižvelgiama į reglamento (ES) Nr. 1408/2013 1 straipsnio, 3 straipsnio 7–9 dalių ir 5 straipsnio nuostatas.

9. Ūkinių gyvūnų savininkai arba laikytojai, įtarę gyvūnų užkrečiamąją ligą, privalo nedelsdami apie tai pranešti VMVT arba VMVT teritoriniam padaliniui, arba privačiam veterinarijos gydytojui. Gyvūnų užkrečiamosios ligos protrūkio vietoje įvertinami ir atlyginami ūkinių gyvūnų savininkams tik tie nuostoliai, kurie susidarė nuo ūkinio gyvūno savininko pranešimo VMVT arba VMVT teritoriniam padaliniui, arba privačiam veterinarijos gydytojui apie gyvūnų užkrečiamosios ligos protrūkį dienos iki protrūkio likvidavimo dienos.

Pagal salmoneliozės valstybinę programą nuostoliai atlyginami, kai naminių paukščių savininkas įvykdo VMVT nurodytas priemones: paskerdžia, sunaikina naminius paukščius (vištas dedekles), sunaikina kiaušinius ar juos tiekia perdirbti.

10. Nuostoliai, kuriuos patyrė ūkinių gyvūnų savininkai, vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir (ar) prevencijos priemones, taip pat salmoneliozės valstybinės programos priemones, skaičiuojami pagal Nuostolių, kuriuos patyrė gyvūnų savininkai, vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir (ar) prevencijos priemones, taip pat salmoneliozės valstybinės programos priemones, apskaičiavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 3D-677 „Dėl Nuostolių, kuriuos patyrė gyvūnų savininkai, vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir (ar) prevencijos priemones, taip pat salmoneliozės valstybinės programos priemones, apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – metodika). Ūkinių gyvūnų savininkams, atsižvelgiant į Žemės ūkio ministerijai ir (arba) VMVT einamaisiais metais skirtus valstybės biudžeto asignavimus, iki 100 procentų atlyginami nuostoliai:

10.1. likviduojant gyvūnų užkrečiamosios ligos židinį, vykdamas skubias priemones:

10.1.1 už sunaikintus ūkinius gyvūnus (išmokos kodas – 20310);

10.1.2. už sunaikintus gyvūninius produktus – mėsą, pieną, kiaušinius (išmokos kodas – 20311);

10.1.3. už sunaikintus pašarus, lesalus, pašarines žaliavas (išmokos kodas – 20312);

10.1.4. už atliktą ūkių ir įrangos valymą, dezinfekciją ir dezinfekciją (išmokos kodas – 20313);

10.1.5. už ūkinių gyvūnų nužudymą (išmokos kodas – 20327);

10.1.6. už nugaišusių ar nužudytų ūkinių gyvūnų ar jų dalių transportavimą iki užkasimo (laidojimo) ar sunaikinimo vietos ir už nugaišintų ar nužudytų ūkinių gyvūnų sunaikinimą (užkasant arba sudeginant ne šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo įmonėje) (išmokos kodas – 20328);

10.1.7. už užkrėstų pašarų transportavimą iki sunaikinimo vietos ir sunaikinimą (išmokos kodas – 20329);

10.2. taikant prevencijos priemones gyvūnų užkrečiamosios ligos buferinėje zonoje:

10.2.1. už paskerstus arba nugaišintus ūkinius gyvūnus, registruotus gyvūnų užkrečiamosios ligos buferinėje zonoje, skaičiuojant pagal metodikos 7.1 ir 7.2 papunktyje nurodytos formulės pirmą ir antrą dalį, skirtą nuostoliams už paskerstus gyvūnus kompensuoti (išmokos kodas pagal pirmąją formulės dalį – 20314, išmokos kodas pagal antrąją formulės dalį – 20338);

10.2.2. už prarastas pajamas, susijusias su per ankstyvu priverstiniu gyvūnų skerdimu, skaičiuojant pagal metodikos 7.1 ir 7.2 papunktyje nurodytos formulės trečiąją dalį (išmokos kodas – 20323);

10.3. vykdant salmoneliozės valstybinės programos priemones atlyginami nuostoliai:

10.3.1. už priverstinai paskerstus ar nugaišintus paukščius (vištas dedekles) (išmokos kodas – 20332);

10.3.2. už tiekiamus perdirbti kiaušinius (išmokos kodas – 20333);

10.3.3. už paukščių (vištų dedeklių) nugaišinimą jų laikymo vietoje (išmokos kodas – 20334).

11. Aprašo 10.1.1–10.1.4, 10.2, 10.3.1–10.3.2 papunkčiuose nurodyti nuostoliai atlyginami vadovaujantis gairių nuostatomis suteikiant ūkinių gyvūnų savininkui valstybės pagalbą, 10.1.5–10.1.7, 10.3.3 papunkčiuose nurodyti nuostoliai – vadovaujantis reglamento (ES) 1408/2013 nuostatomis suteikiant nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą.

12. Ūkinių gyvūnų savininkams atlyginami nuostoliai tik dėl gyvūnų ligų, kurių protrūkio faktą oficialiai pripažino VMVT ir tik už ūkinius gyvūnus, kurie nugaišo, buvo paskersti ar nugaišinti, naikinant gyvūnų užkrečiamosios ligos židinį, buvo paskersti ar nugaišinti ligos buferinėje zonoje nuo VMVT direktoriaus įsakymo dėl buferinės zonos nustatymo įsigaliojimo dienos iki VMVT nustatytos datos, buvo paskersti ar nugaišinti ir sunaikinti, vykdant

salmoneliozės valstybinės programos priemonės. Nuostoliai atlyginami už ūkinius gyvūnus, registruotus Ūkinių gyvūnų registre Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Skaiciuojant nuostolius, turi būti išminusuojamos iš draudimo įmonių gautos draudimo išmokos ir nepatirtos įprastos išlaidos.

13. Pagalba neteikiama pridėtinės vertės mokesčiui (toliau – PVM) kompensuoti, išskyrus atvejus, kai to mokesčio neįmanoma susigrąžinti pagal nacionalinius PVM reglamentuojančius teisės aktus.

14. Kompensuojamos išlaidos neturi būti susijusios su priemonėmis, dėl kurių patirtas išlaidas pagal Europos Sąjungos teisės aktus turi padengti pats ūkinių gyvūnų savininkas, nebent tokių priemonių taikymo išlaidos yra visiškai padengiamos privalomomis gyvūnų savininkams nustatytomis rinkliavomis.

15. Pasibaigus gairių galiojimui, aprašas bus suderintas su ES teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės pagalbos teikimą.

II SKYRIUS

NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO TVARKA

16. Patirtiems nuostoliams taikant gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir (ar) prevencijos priemones, taip pat salmoneliozės valstybinės programos priemones, apskaičiuoti savivaldybėse sudaroma nuolatinė Nuostolių, kuriuos patyrė ūkinių gyvūnų savininkai, vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir (ar) prevencijos priemones, taip pat salmoneliozės valstybinės programos priemones, įvertinimo komisija (toliau – savivaldybės komisija) iš savivaldybės administracijos specialistų, gyvūnų augintojų asociacijų atstovų ir (ar) kitų kompetentingų institucijų ir organizacijų atstovų.

17. Likvidavus gyvūnų užkrečiamosios ligos židinį ir (ar) įvykdžius prevencijos priemones buferinėje zonoje, ir (ar) įvykdžius salmoneliozės valstybinės programos priemones, VMVT informuoja Žemės ūkio ministeriją ir rajonų savivaldybių, kuriose buvo vykdytas gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinio likvidavimas ir (ar) prevencijos priemonės, ir (ar) valstybinės salmoneliozės programos priemonės, komisijas, o per informacines priemones – ūkinių gyvūnų savininkus. Jeigu ūkinių gyvūnų savininkai kreipiasi dėl nuostolių kompensavimo, įvykdę prevencijos priemones buferinėje zonoje, savivaldybės komisija kreipiasi į atitinkamą VMVT

teritorinį padalinį, kad šis patvirtintų ar paneigtų prevencijos priemonių įvykdymą buferinėje zonoje.

18. Ūkinių gyvūnų savininkai dėl aprašo 10 punkte nurodytų nuostolių atlyginimo ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo VMVT teritorinio padalinio pranešimo apie gyvūnų užkrečiamosios ligos židinio likvidavimą, jeigu židinio likvidavimo priemonės tęsiasi ilgiau nei 20 darbo dienų – nuo oficialaus VMVT patvirtinimo apie dalinį ligos židinio likvidavimą ir jau įvykdytas židinio likvidavimo priemones, arba nuo prevencijos priemonių įvykdymo buferinėje zonoje dienos, arba nuo VMVT ar VMVT teritorinio padalinio patvirtinimo, kad ūkinių gyvūnų savininkas įvykdė salmoneliozės valstybinės programos priemones, kreipiasi į savivaldybių komisijas ir pateikia šiuos dokumentus:

18.1. jeigu vykdė gyvūnų užkrečiamosios ligos židinio likvidavimą ir (ar) gyvūnų užkrečiamosios ligos prevencijos priemones:

18.1.1. paraišką atlyginti nuostolius, kuriuos patyrė ūkinių gyvūnų savininkai, vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir (ar) prevencijos priemones (2 priedas) (toliau – nuostolių atlyginimo paraiška dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų);

18.1.2. asmens tapatybės patvirtinimo dokumentą, jeigu teikia fizinis asmuo;

18.1.3. patirtų išlaidų įrodymo dokumentus;

18.1.4. dokumentus arba jų kopijas, kuriais patvirtinama, kad laboratoriniai mėginiai dėl gyvūno užkrečiamosios ligos paimti ir tyrimai atlikti;

18.1.5. draudimo įmonės pažymą, jeigu gyvūnas buvo draustas, kurioje nurodoma apskaičiuota ir numatoma išmokėti arba išmokėta draudimo išmokos suma;

18.1.6. jei buvo taikomos gyvūnų užkrečiamosios ligos prevencijos priemonės gyvūnų užkrečiamosios ligos buferinėje zonoje ir ūkiniai gyvūnai buvo skerdžiami skerdykloje, dokumentus apie skerdykloje už paskerstus gyvūnus gautas pajamas (sąskaitas faktūras, PVM sąskaitas faktūras, pinigų paėmimo, pinigų išmokėjimo kvitą ir (ar) kitus pajamas patvirtinančius dokumentus);

18.1.7. įsipareigojimą VMVT jos nurodytą laikotarpį nelaikyti užkrečiamajai ligai imlių ūkinių gyvūnų užkrečiamosios ligos buferinėje zonoje (jei buvo taikomos gyvūnų užkrečiamųjų ligų prevencijos priemonės) (5 priedas);

18.1.8. VMVT išduotą dokumentą, kad ūkinių gyvūnų laikymo vietoje nebuvo pažeisti biologinio saugumo reikalavimai;

18.1.9. jei prašoma kompensuoti nuostolius, patirtus dėl prevencijos priemonių gyvūnų užkrečiamosios ligos buferinėje zonoje taikymo, ir įmonė yra sunkumų patirianti, kaip apibrėžta gairėse, dokumentus, įrodančius, kad sunkumai patiriami dėl gyvūnų užkrečiamosios ligos;

18.2. jeigu vykdoma salmoneliozės valstybinės programos priemonės:

18.2.1. paraišką atlyginti nuostolius, kuriuos patyrė paukščių (vištų dedeklių) savininkai, vykdydami salmoneliozės valstybinės programos priemonės (toliau – nuostolių atlyginimo paraišką dėl salmoneliozės valstybinės programos priemonių) (3 priedas);

18.2.2. mėginių paėmimo salmoneliozei (*Salmonella typhimurium* ir *Salmonella enteritidis*) tirti akto kopiją ir mėginių laboratorinių tyrimų protokolo kopiją;

18.2.3. VMVT teritorinio padalinio išduotą leidimą paskersti gyvūną skerdykloje, kurio forma patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. B1-207 „Dėl Lietuvos Respublikoje vežamų gyvūnų važtaraščio ir Leidimo paskersti gyvūną skerdykloje formų patvirtinimo“ (jeigu vykdoma salmoneliozės valstybinės programos priemonės, paukščiai skerdomi);

18.2.4. VMVT teritorinio padalinio leidimą dėl kiaušinių perdirbimo (jeigu vykdoma valstybinės salmoneliozės programos priemonės, kiaušiniai perdirbami);

18.2.5. VMVT sprendimą dėl paukščių (vištų dedeklių) nužudymo (jeigu vykdoma valstybinės salmoneliozės programos priemonės, paukščiai nužudomi jų laikymo vietoje);

18.2.6. dokumentus, kuriais įrodomas paukščių (vištų dedeklių) paskerdimo nurodytoje skerdykloje faktas ir (ar) kiaušinių tiekimo perdirbti nurodytoje įmonėje faktas;

18.2.7. dokumentus, kuriais įrodomas paukščių (vištų dedeklių) nužudymo jų laikymo vietoje faktas ir patirtos išlaidos (jei buvo žudoma paukščių laikymo vietoje);

18.2.8. dokumentus apie skerdykloje už paskerstus paukščius (vištas dedekles) gautas pajamas (sąskaitas faktūras, PVM sąskaitas faktūras, pinigų priėmimo, pinigų išmokėjimo kvitus ir (ar) kitus pajamas patvirtinančius dokumentus už tiektus perdirbti kiaušinius);

18.2.9. dokumentus apie įmonėse už tiektus perdirbti kiaušinius gautas pajamas (sąskaitas faktūras, PVM sąskaitas faktūras, pinigų paėmimo, pinigų išmokėjimo kvitą ir (ar) kitus pajamas patvirtinančius dokumentus);

18.2.10. draudimo įmonės pažymą, jeigu gyvūnas buvo draustas, kurioje nurodoma apskaičiuota ir numatoma išmokėti arba išmokėta draudimo išmokos suma.

19. Ūkinių gyvūnų savininkai, pildydami paraišką, vadovaujasi metodika.

20. Ūkinių gyvūnų savininkai, dėl svarbios priežasties laiku nepateikę nuostolių atlyginimo paraiškų dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir (ar) nuostolių atlyginimo paraiškų dėl

salmoneliozės valstybinės programos priemonių, gali jas pateikti 20 darbo dienų pavėluotai (40 darbo dienų po VMVT pateiktos oficialios informacijos apie gyvūnų užkrečiamosios ligos židinio likvidavimą ir (ar) dėl šių ligų taikytų prevencijos ir (arba) salmoneliozės valstybinės programos priemonių įvykdymą), tačiau kartu su paraiška turi pateikti vėlavimo priežastis, pagrindžiančius dokumentus.

21. Savivaldybės komisija, atsižvelgdama į VMVT pateiktą informaciją apie gyvūnų užkrečiamosios ligos židinio likvidavimą ir (ar) prevencijos priemonių taikymą gyvūnų užkrečiamosios ligos buferinėje zonoje arba įvykdytas salmoneliozės valstybinės programos priemones, patikrina:

21.1. ar paraiškoje įrašyti rekvizitai yra teisingi (esant netikslumų, savivaldybės komisija kreipiasi į ūkinio gyvūno savininką nurodydama terminą, kad jis pateiktus duomenis patikslintų);

21.2. ar paraiškoje nurodyti duomenys sutampa su duomenimis Ūkinių gyvūnų registre;

21.3. paraiškoje nurodytą prašomą nuostolių kompensavimo sumą;

21.4. ar pateikti visi reikalingi dokumentai ir, jei reikia, prašo gyvūno savininko ir (ar) paslaugos teikėjo pateikti papildomus dokumentus, reikalingus paraiškai tinkamai įvertinti.

22. Savivaldybės komisija per 20 darbo dienų nuo ūkinio gyvūno savininko nuostolių atlyginimo paraiškos dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir (ar) nuostolių atlyginimo paraiškos dėl salmoneliozės valstybinės programos priemonių pateikimo dienos atlieka aprašo 21 punkte nurodytus veiksmus ir, jei duomenys teisingi, savivaldybės komisijos pirmininkas tai pažymi rezoliucijoje ir užpildo Nuostolių, kuriuos patyrė ūkinių gyvūnų savininkai vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir (ar) prevencijos priemones, taip pat salmoneliozės valstybinės programos priemones, kompensavimo duomenų suvestinę (4 priedas). Suvestinės duomenys suvedami ir pateikiami Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) per Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos informacinę sistemą. Suvestinė kartu su ūkinių gyvūnų savininkų, kurie prašo atlyginti nuostolius, kompensuojamus vadovaujantis reglamento (ES) Nr. 1408/2013 nuostatomis, paraiškų kopijomis tai pat pateikiama el. p. nacparama@paramas.lt, savivaldybėje lieka paraiškų ir įsipareigojimų originalai. Informacija, pateikiama suvestinėje ir ūkinių gyvūnų savininkų paraiškose, turi sutapti. Agentūrai nustačius neatitikimų ir raštu ar elektroniniu paštu paprašius patikslinti pateiktus duomenis, savivaldybės komisija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu ir (ar) elektroniniu paštu juos patikslina.

23. Gavusi aprašo 22 punkte nurodytus duomenis ir dokumentus, Agentūra:

23.1. mėnesiui pasibaigus ne vėliau kaip iki kito mėnesio 5 d. atrenka ir per 10 d. d. nuo gautų dokumentų iš savivaldybės patikrai atlikti patikrina 3 proc. ūkinių gyvūnų savininkų, nurodytų per praėjusį mėnesį gautose suvestinėse, paraiškų, bet ne mažiau kaip po vieną paraišką iš kiekvienos savivaldybės, ir jose nurodytų prašomų nuostolių kompensavimo sumų apskaičiavimą, išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus;

23.2. nustačiusi neatitikimų informuoja atitinkamą savivaldybę dėl visų paraiškose prašomų nuostolių kompensavimo sumų perskaičiavimo ir patikslintų duomenų pateikimo 22 punkte nurodytu būdu;

23.3. vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Registro nuostatai), ir Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2015 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1S-120/2015 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Duomenų tvarkymo taisyklės), patikrina informaciją apie visą per praėjusį trejų finansinių metų laikotarpį ūkinių gyvūnų savininko (įskaitant ir su šiuo ūkinių gyvūnų savininku reglamento (ES) 1408/2013 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais ryšiais susijusius ūkio subjektus) gautą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą, taip pat, ar bendra nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos suma, pridėjus pagal aprašą mokėtiną nereikšmingą (*de minimis*) pagalbos sumą, neviršija leidžiamos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos sumos. Jei bendra nereikšminga (*de minimis*) pagalbos suma viršija nustatytas ribas, Agentūra informuoja apie tai savivaldybę. Savivaldybė informuoja pareiškėjus dėl nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos neskyrimo, nurodydama pagalbos neskyrimo priežastis ir apskundimo tvarką;

23.4. per 15 darbo dienų apskaičiuoja lėšų poreikį ir, jei nuostoliams kompensuoti trūksta lėšų, informuoja asignavimų valdytoją, kurio asignavimuose numatytos lėšos paramai išmokėti, Žemės ūkio ministeriją ir (arba) VMVT apie faktinių nuostolių dydį, pateikdama pažymą apie lėšų poreikį nuostoliams atlyginti;

23.5. informaciją apie pareiškėjui skirtą pagalbos sumą skelbia Agentūros informaciniame portale <https://portal.nma.lt>;

23.6 vadovaudamasi Registro nuostatais ir Duomenų tvarkymo taisyklėmis, per Registro nuostatuose nustatytą terminą pateikia Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*)

pagalbos registru duomenis apie suteiktą valstybės pagalbą ir (ar) nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą.

23.7. jei vienam ūkinių gyvūnų savininkui vienu sprendimu skiriama valstybės pagalbos suma viršija gairių I dalies 3 skyriaus 3.7 skirsnio 128 punkto c dalyje nustatytas ribas, pateikia Žemės ūkio ministerijai šiame punkte nurodytą informaciją apie skirtą valstybės pagalbą;

23.8. užsako ir išmoka lėšas ūkinių gyvūnų savininkams Bendrosiose administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

24. Žemės ūkio ministerija ar VMVT, gavusi iš Agentūros aprašo 23.4 papunktyje nurodytą pažymą apie lėšų poreikį nuostoliams atlyginti, svarsto galimybę skirti lėšų nuostoliams atlyginti iš einamaisiais metais Žemės ūkio ministerijai ar VMVT skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Nesant galimybės skirti lėšų ar esant galimybei skirti tik dalį lėšų nuostoliams atlyginti iš Žemės ūkio ministerijai arba VMVT skirtų valstybės biudžeto asignavimų, Žemės ūkio ministerija ar VMVT teikia pasiūlymą Lietuvos Respublikos finansų ministerijai dėl lėšų nuostoliams atlyginti skyrimo.

25. Lietuvos Respublikos finansų ministerija, įvertinusi lėšų nuostoliams atlyginti skyrimo poreikį ir tikslingumą, teikia siūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei dėl lėšų nuostoliams atlyginti skyrimo.

26. Žemės ūkio ministerijai, VMVT ir (arba) Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus sprendimą dėl lėšų skyrimo nuostoliams atlyginti, Žemės ūkio ministerija ir (arba) VMVT apie priimtą sprendimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoja Agentūrą.

27. Žemės ūkio ministerija per šešis mėnesius nuo pagalbos suteikimo aprašo 23.7 papunkčio nurodytu atveju dienos pateikia informaciją į Europos Komisijos Valstybės pagalbos skaidrumo svetainę adresu <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/>.

28. Ūkinių gyvūnų savininkui, atitikusiam šiame apraše nustatytus reikalavimus dėl nuostolių kompensavimo, mirus, įpėdinis, perimantis pareiškėjo įsipareigojimus, gavęs paveldėjimo fakto patvirtinimo dokumentus (paveldėjimo teisės liudijimą, nuosavybės teisės liudijimą ar pan.) ir atitinkantis aprašo reikalavimus nuostolių kompensavimui gauti, pateikia Agentūros teritoriniam paramos administravimo skyriui pagal gyvenamąją vietą arba buveinės adresą laisvos formos prašymą dėl paramos skyrimo kartu su paveldėjimo fakto patvirtinimo dokumentų kopijomis, nurodo banko pavadinimą, kodą ir sąskaitos bei valdos numerį. Agentūros teritorinio paramos administravimo skyriaus darbuotojas, patvirtinęs pateiktus dokumentus, elektroniniu paštu pateikia juos Agentūrai. Šiame punkte nurodytu atveju paramos lėšos gali būti

išmokamos tais metais, kuriais buvo priimtas sprendimas skirti pagalbą, ir kitais dvejais kalendoriniais metais.

29. Pagalba nėra sumuojama su kita valstybės pagalba, kita nereikšminga (*de minimis*) pagalba arba parama, teikiama pagal 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. lapkričio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/71 (OL 2019 L 16, p. 1), 81 straipsnio 2 dalį bei 82 straipsnį skiriama toms pačioms tinkamoms finansuoti sąnaudoms.

30. Agentūra ataskaitas Žemės ūkio ministerijai teikia Bendrosiose administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

31. Europos Sąjungos lėšos, sumokėtos ūkinių gyvūnų savininkams kaip kompensacija už patirtus nuostolius, gražinamos į valstybės biudžeto sąskaitą, iš kurios buvo išmokėta visa kompensacija.

32. Agentūra skelbia ūkinių gyvūnų savininkų, kuriems vadovaujantis šiuo aprašu kompensuoti nuostoliai, sąrašus ir lėšų sumas Bendrosiose administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

III SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

33. Už nuostolių patvirtinimo dokumentų pateikimą savivaldybės komisijai ir dokumentuose esančios informacijos teisingumą atsako ūkinių gyvūnų savininkai.

34. Už ūkinių gyvūnų savininkų paraiškų patikrinimą, pagalbos sumos apskaičiavimo patikrinimą atsako duomenis patvirtinusios savivaldybės komisijos.

35. Už teisingą pagalbos lėšų apskaitą, pasirinktų paraiškų patikrą ir pagalbos išmokėjimą atsako Agentūra.

36. Ūkinių gyvūnų savininkai, neteisėtai gavę nuostolių atlyginimą, ar asmenys, prisidėję prie neteisėtų lėšų gavimo, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

37. Už ataskaitų dėl nuostolių kompensavimo ūkinių gyvūnų savininkams, kuriuos jie patyrė vykdydami ligų, nurodytų Aprašo I priede, židinių likvidavimą ir (ar) prevencijos priemones, taip pat valstybinės salmoneliozės programos priemones, pateikimą Europos Komisijai atsakinga VMVT.

38. Agentūra ir savivaldybės privalo ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinės pagalbos pagal šį aprašą suteikimo dienos saugoti visą su pagalbos teikimu susijusią informaciją ir dokumentus.

39. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų veiksmus (neveikimą) gyvūnų savininkai gali skusti Agentūros direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jie sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

40. Savivaldybės komisijos konkrečių darbuotojų veiksmus (neveikimą) ūkinių gyvūnų savininkai gali skusti savivaldybės komisijos pirmininkui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jie sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

41. Agentūros ir savivaldybės komisijos sprendimai arba veiksmai (neveikimas) gali būti skundžiami Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba apygardos administraciniam teismui teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedų pakeitimai:

1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-416](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-09, i. k. 2019-11368

2 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2016-08-26, paskelbta TAR 2016-08-26, i. k. 2016-22756

Nr. [3D-562](#), 2016-09-28, paskelbta TAR 2016-09-28, i. k. 2016-24157

Nr. [3D-416](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-09, i. k. 2019-11368

3 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-416](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-09, i. k. 2019-11368

4 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-416](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-09, i. k. 2019-11368

5 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-416](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-09, i. k. 2019-11368

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-493](#), 2016-08-26, paskelbta TAR 2016-08-26, i. k. 2016-22756

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. sausio 5 d. įsakymo Nr. 3D-2 „Dėl Nuostolių, kuriuos patyrė gyvūnų savininkai vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir dėl šių ligų taikomas veterinarinės sanitarijos priemonės, kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir žemės ūkio ministro 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymo Nr. 3 D-646 „Dėl Nuostolių, kuriuos patyrė gyvūnų savininkai vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir šių ligų prevencijos priemonės, kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-562](#), 2016-09-28, paskelbta TAR 2016-09-28, i. k. 2016-24157

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. sausio 5 d. įsakymo Nr. 3D-2 „Dėl Nuostolių, kuriuos patyrė gyvūnų savininkai vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir dėl šių ligų taikomas veterinarinės sanitarijos priemonės, kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-416](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-09, i. k. 2019-11368

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. sausio 5 d. įsakymo Nr. 3D-2 „Dėl Nuostolių, kuriuos patyrė gyvūnų savininkai vykdydami gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo ir dėl šių ligų taikomas veterinarinės sanitarijos priemonės, kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo